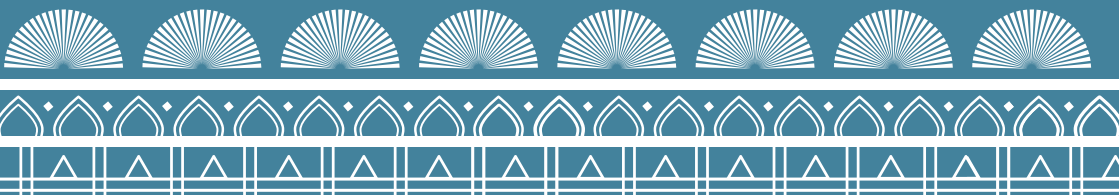

VYDŪNAS

VAIZDELIS ŠIRDYJ

APYSAKA

VAIZDELIS ŠIRDYJ

VYDŪNAS

VAIZDELIS ŠIRDYJ
APYSAKA

Kaunas
2015

UDK 821.172-31
Vi46

ISBN 978-609-8158-01-4

© Rima Palijanskaitė, 2015

© Vydūno draugija, 2015

I

Buvo Sekminių rytas. Skirmantų Velda varė savo avių kaimenę į laukus. Ir dar kartą linksmai pažvelgė į giedrai šviečiančią saulutę. Džiaugėsi. Vėl bus graži diena. Ir vėl galės ji iš visos širdies pasidainuoti.

Beje, jos širdelė dar buvo pilna liūdnuų atminimų. Jos abu tėvai buvo rudenį vienas po kito staiga pasimirę. Ir ji gyveno dabar prie genčių¹. Tiems kaip tik reikalinga Veldutė vasarai avis ganyti. Tai jas ir ganė dabar jau kelintą savaitę.

Tik buvo vis labai nesmagu lig šiol. Tai užėjo lietus, tai vėjas pūtė. Tuomet tegalėjo stovėdama užkrūmyj prie Šešupės kranto žiūrėti į savo avelės. Vos buvo bepradedanti dainuoti, ir vėjas užslopino jos balsą. O kaip mielai dainuodavo! Visos jos dainelės motinėlės mokintos. Tai ją atmindama ir pasijunta dainuojanti. Stulgių namuose tai tuoj išgirdavo barnio žodžių. Taip labai tie jos gentys nekęsdavo dainų. Sakydavo, reikią giesmes giedoti ir melstis. Tai Stulgiai ir darydavo apsčiai. Bet dar apsčiau bardavo šeimyną ir Veldutę. Toji darydavo tyliai, kas jai liepta. Bet jai dirbant tarsi ir prieš jos norą suskambėdavo dainelė iš jos burnelės senu motinėlės papročiu. Tad ir tuojau užrikdavo Stulgienė. Kažin ką vis turėdavo pasakyti apie velnią ir pragarą.

Kaip tai skaudu būdavo Veldutei! Be galo pailgo jai žiema. Tylėjo sau. Jos dainelės skambėjo širdyje. Bet rodėsi, lyg jos vis giliau traukiasi į tosios gelmės. Nebuvo nieko, kurs būtų norėjęs jų

¹ *Gentis* čia – giminė.

pasiklausyt. Nebebuvo motinėlės! Nebeišgirdo jos malonaus ją raginančio balso: „Dainuok, Veldut!“

Bet dabar, lauke, dabar galėjo dainuoti. Nors nieks nesiklausė. Nors vien avelės kartais į ją atsigręždavo. Vis dėlto ji lyg girdėtų motinėlės žodžius: „Dainuok, Veldut.“ Ir dainavo. Tik dainelės dabar, tarsi bailios, nedrąsiai kilo iš jos širdelės. Turbūt joms jau nebuvo taip paprasta skristi į tolumą.

Papras! Saulelė šiandien švietė neapsakomai meiliai. Dar daug gražiau negu vakar. O paukšteliai medžiuose ir krūmuose čiulbėjo vis vienas gražiau už kitą. Paukšteliai ir jos dainelių pasiklausys.

Ir jau buvo Veldutė prie Šešupės. Ir avelės jau ganėsi ramiai. Veldutė buvo pilna atminimų. Pagaliaus buvo net ir pamiršusi savo džiaugsmą. Susimąsčiusi tylėjo sau sėdėdama ant kupstelio. Bet štai ir pati nustebo išgirdusi dainelę kylant iš savo širdelės. Dainavo. O buvo gaudi dainelė. Net ašarėlės jai byrėjo per veidelius.

Nutilo ir nurimo. Ir vėl dainavo. Buvo tai dainelė apie sesele našlaitę, kuri su savo broleliu traukė po svetimas šalis. Brolelis, ištroškęs, norėjęs gerti iš gyvulių pėdų. Bet vis seselė jį sutramdžiusi. Neleidusi gerti. Tik pagaliau jis jos nepastebėtas gėręs iš avino pėdos ir pats avinėliu pavirtęs. Tajį tad žmonės papjovę ir suėdę.

Išdainavo visą dainelę. Ir tyliai sau žvelgė į sravinčią Šešupę. Paskutinės ašarėlės dar spindėjo jos akyse.

Staiga sušnibždėjo, tarsi kas sakytų: „Dainuoki dar kartą, mergyte!“ Pažvelgė. Čia ant antro kranto žiūrėjo į ją išplėstomis maloniomis akimis bernelis. Taip žiūrėjo, tarsi jos dainelė būtų jam suteikusi didžiausiąjį viso pasaulio džiaugsmą.

Bet kaip tai jai neįprasta! Tarsi drovu! Tačiau jos širdelė rykavo. Čia nors vienas vaikinėlis prašė, kad dainuotų. O taip širdingai, taip maloniai. Ir vėl pažvelgė į jį. Buvo jau didokas bernukas. Turbūt turįs kelis metus daugiau negu ji. Turėjo rankoje žalią kepurę su

baltais rumbeliais, kaip jas buvo mačiusi vaikus dėvint kartą su tėvais mieste būdama. Sakė, lyg tai aukštesnių mokyklų mokiniai esą. Ir dabar lyg atminė, jog jau vakar tą kepurę buvo išvydusi mirgant anapus Šešupės tarp krūmų.

Tik negalėjo dabar pradėt. Dainelės plūdo jai iš širdies. Bet kaklas lyg užspaustas buvo. Tai vėl išgirdo: „Dar kartą, mergyte.“ Pažvelgė į jį ir nusikreipė visai į kitą šalį. Tad iš lengvo pradėjo dainuoti. Ir dainavo, tarsi ir jos siela drauge dainuotų. Išdainavo visą dainelę ir žvelgė į savo avelės. Ir braukė nuo veido byrančias ašarėles.

Ilgai tylėjo. Bet niekas nesakė, kad dar kartą dainuotų. Pagaliau drįso pažvelgt, kur pirma bernelis buvęs. Nebestovėjo jis čia. Žvalgėsi. Ir išvydo, kaip jis ėjo tolyn palei Šešupę. Bet labai palengva. Ir lyg kažką su ranka nuo veido šluostė. Bet staiga ir jis sustojo, ir atsigrėžė.

Greitai Veldutė pašoko. Rodos, jai reikia kokią avelę pamokinti laikytis prie kaimenės. Tad grįžo. Vaikinėlio nebebuvo matyti. Palengva atsisėdo ji ir pradėjo sau mąstyti. Tad pamanė ir vėl dainuoti. Bet dainelės – lyg būtų pasislėpusios širdy. Taip jai buvo visa tuščia. Nebebuvo to mielo bernelio, kuris pasiklausytų jos dainelių.

Tai sėdėjo sau ir niūniavo. Ir prisiminė tą bernelį. Kaip jis buvo nusiėmęs savo kepurėlę! Ir kaip dailiai jo rudųjų plaukų garbanos puošusios rausvą veidelį. Mąstė ir mąstė. Ir praėjo visa diena. Kiek kartų ji žvelgė, bet jo nebeišvydo.

Beveik nuliūdusi vakare grįžo su savo avelėmis namon. Ir tyliai ėjo sau gulti. Įmigo. Kažin ką mielą sapnavusi, rytą jau anksti pabudo. Taip vėl giedrai tekėjo saulelė. Veldutė skubinos išginti savo avelės. Jau širdelėj jai skambėjo visos jos dainelės. Gal ten, prie Šešupės, vėl bus vaikinėlis, kurs nori jų pasiklausyti.

Nuginė aveles, kur ir vakar buvo pasiganiusios. Ir atsisėdo. Laukė. Kartais pažvelgdavo. Vaikinėlio nebuvo. Tik pagaliau išvydo žaliają jo kepurėlę. Ir ėmė dainuoti. Dainavo nesustodama. Tarsi visą savo širdelę apsakyti norėtų. Tik nedainavo apie brolelį-avinėlį.

Pagaliau pažvelgė. Iš tikrųjų sėdėjo vaikinėlis anapus Šešupės ir vėl žvelgė į ją, lyg savo amžiaus palaimą išgirdęs būtų ir dar regėtų. Akies mirksni, abiem pažvelgus vienas į kitą, Veldutė vėl nusigrėžė. Išgirdo tad nedrąsiai tariant: „O kuo vardu mergytė?“ „Vadina mane Skirmantų Veldute“, – ji tyliai atsakė. „O aš esmi Jogminų Milvydas.“ Ir tuo pasibaigė judviejų kalbos.

Dar kartą pažvelgė Veldutė į Milvydą. Ir tylėjo. Tik paukšteliai čiulbėjo. Pagaliaus išgirdo jinai: „Veldut, dainuoki dar kartą apie brolelį-avinėlį.“ Palūkėjusi mažumytę ir pradėjo. Ir pati nustebo, kaip tai šiandien ji skamba. Rodės, ne ji dainuotų, bet kažin kas, ar iš dangaus. O su dainos žodeliais kartu byrėjo ir ašarėlės, jog ir nutilt turėjo.

Beveik jai skaudu buvo, kad negalėjo dainelės išdainuoti lig pabaigos. Bailiai pažvelgė į bernelį. Tasai nežvelgė į ją. Kažin ko ieškinėjo ant vejos, galvą nulenkęs. Bet ir koks jis malonus išveizėjo, kaip ilgi jo plaukai nudrykę glostė jo veidą! Kodėl tik nežvelgė į ją! Tai – ir vėl ranka braukėsi per veidą.

Ir Veldutė dainavo toliau, ir užbaigė dainelę. Ilgai tylėjo. Kai pažvelgė – tematė toli tarp krūmų vaikinėlio kepurę. Dabar tikrai jai liūdna pasidarė. Jautėsi lyg apleista. Ir sėdėjo, ir mąstė: po tokio ilgo laiko vėl vienas pasiklausė jos dainelių. O dabar jau ir jis buvo nuėjęs. Ir jai rodėsi, lyg jo nebematysianti, lyg jis jos dainelių nebesiklausysiąs. Raminosi, jog rytą tik vėl ateisias. Sakė sau tai nuolat. Ir įsivaizdavo, kaip ji vėl dainuos, o jis pasiklausys. Bet tas jos vaizdelis lyg nenorėjo jos akyse stotis. Pasiliko tarsi širdyj. O čia pasiliko ir dainelės. Antrą rytą išgindama aveles dar tikėjo, jog vėl

tik jam dainuoti galėsianti. Saulelė vėl švietė be galo maloniai. Bet ji laukė visą priešpiečių ir laukė popietį. Tačiau Milvydas neatėjo. Ir nebematė jo visą vasarą. Nebematė jo akimis. Bet liko jai malonusis vaizdelis širdy. Ir atrodė, jog tasai vaizdelis vis kuo aiškiau sušvito, kuo toliau praėityj pradingo tos dienos, kuomet buvo Milvydui dainavusi. O tai, viena sau būdama, ji jam ir dainuodavo. Atrodė jai, lyg vien jis jos ir tegalėtų dainelių pasiklausyti. Kai jau ir nebebuvo Stulgiuose, ir jai nieks nebedraudė dainuoti, vis dėlto nei vienam kitam neteikdavo savo dainelių. O kad kartais dainuodavo, ir sustodavo prie jos kiti, tai ji į juos pažvelgdavo ypatingu žvilgiu. Tarsi tartų: „Ko norite iš manęs? Dainuoju vien savo Milvydui.“

II

Metai buvo praėję. Jogminų Milvydas pabaigė Tilžės mokyklą ir nukeliavo Halės miestan studijuoti Vokietijos universitete. Pasirinko naująsias kalbas. Bet patsai tikrai nežinojo, koku tikslu. Labai jis mėgo rašinėti – poemėles, apysakas sumanyti, vaizdelius piešti, o ypačiai jaunimo susiėjimuose vadovauti. Būdamas sau vienas jis giliai mąstydavo apie gyvenimo slėpinius. Ir išėjo taip, kad labiau klausėsi dailės bei raštijos ir filosofijos istorijos pamokų.

Niekuomet nė nepamanydavo, kaip vieną kartą gyvensiąs. Bet į praėjusių savo amžiaus dalį ne kartą pažvelgdavo. Visi patyrimai buvo lygūs mažmožiai. Nieko ypatinga. Ir tik iš vieno spindėjo žymi šviesa. Buvo tai pirmasis Sekminių apsilankymas pas tuos senelius, gentis netoli Šešupės. O ir tai atsitiko taip, kaip kad Nemunu plaukia koks šapelis. Susitiko tas senukas su tėvu Tilžėj tada, kai tasai norėjo važiuoti su Milvydu namon, Pakalnėn. Ir paprašė Milvydo nors dienai važiuoti su juo. Ir važiavo. Tiktai, kad tėvui žadėjo dar ir į namus parkeliauti antrą Sekminių šventės dieną, tai buvo negerai padaryta. Iš mažų dienų visuomet ištesėdavo, ką buvo pažadėjęs, o

dabar taip būtų norėjęs nors dieną ilgiau pasilikti viešėti. Ir tik atmindamas, jog turįs jau 16 metų, pasiryžo pagaliau vyriškai laikytis savo žodžio. Ir iškeliavo.

Po metų darskart ir nekviestas nukeliavo pas tuos gentis. Ir nuėjo lig Šešupės, ir vaikščiojo čia ir pro gyventojų kiemus. Niekur neišvydo Skirmantų Veldutės. Ir klausinėjo, bet nieko tikro apie ją pasakyti nieks nežinojo ar nenorėjo.

Taip jam paliko širdyj tik atminimas trumpų valandėlių. Bet tie susidėjo į vaizdelį, kurs spindėjo kaip saulės apšviestas, nors ir labai mažas brangumynas. O kaip jis jį saugojo! Niekam apie jį nekalbėjo.

Iš pradžios buvo manęs, jog tikt išdilsiąs jam tasai iš atminties. Nes apie jį mąstant, nieko ypatinga nebuvo jame. Bet kuo daugiau atsitolindavo nuo anos dienos, tuo daugiau tas vaizdelis jam švietė.

Ir dabar, kuomet tik sustodavo dirbti ir sau tyliai sėdėdavo, sukildavo jam tarsi iš širdies gelmių. Pasirodydavo jo sielai laiba, nedidelė, gal 14 metų mergaitė. Sėdėjo pasidėjusi kokią drobulę prie Šešupės kranto, apsitaisiusi baltu papečiu² ir tamsia margine³. Apie skautų jos veidelį glaudėsi kaip vainikas storos auksinės jos kasos. Akelės žvelgė į tolumą su pasiilgimu. O dainelė tarsi dar vis skambėtų. Tikrai aišku, tos mergaitės siela tarė kažin ką jo sielai.

Kas kartą nusistebėdavo. Visai paprastas buvo tasai susitikimas. Dargi trumpas, kaip kibirkštėlės nykimas. O tačiau kaip kokia pasakų karalaitė žvelgė ta vargšė piemenaitė į jo amžių. Nepasakysi, kaip likimas stengiasi iš niekų kažin ką padaryti.

Dabar draugavo su sau lygiais, su studentais ir turtingų luomų dukromis. Labiausiai, žinoma, su studentais. Mielai dalyvavo jų vakaruose. Būdavo daug geriama ir dainuojama. Milvydas vis tik labai mažai teگردavo. Ir kas kartą per visą draugų rėksmą lyg

² *Papetės* čia – trumpi moteriški marškiniai.

³ *Marginė* čia – margas sijonas.

išgirdavo piemenaitės dainelę. Tuomet nutildavo ir žiūrėdavo, kad tik kuo veikiau galėtų eiti namon.

Tikra galia buvo jo sieloje Veldutė. Patyrė tai ypačiai vieną kartą. Buvo tūli jo draugai parengę vakarą, į kurį susikvietę visokias abejotinos doros merginas. Ir iš paprasto juokavimo ir išdykavimo vis didesniu viliojimu kilo pasileidimas. Prie Milvydo, kaip visuomet, merginos tarsi prilipusios. Bet tad vis aiškiau ir gaudžiau suskambėdavo jo širdyje tie dainelės žodžiai, kad brolelis negertų iš gyvulių pėdų. Ir išėjo iš to susiėjimo nekaltu berneliu. Dargi ragindamas kitus baigti vakarą. Bet buvo išjuokiamas. Ir sau vienas eidamas pamanė, ar dabar tik ne virsta tūli gyvuliais, troškuli tildydami gyvulių pėdų vandenimis.

Nuo to laiko vis daugiau atsitraukė nuo tokių susiėjimų. O matydamas, kaip vienas ir antras jo draugas serga bjauria pasileidimo liga, rodos, jam apsaugoti likimas tyčia sutvėręs jo širdyje tą stebuklą vaizdelį. Tik jam, kaip mokslo žmogui, buvo nesuprantama, kaip galėtų koks visa žinaš ir malonus likimas taisyti ir valdyti visą žmogaus amžių, ir tam naudotis net piemenaitė!

Tai staiga atrodė ir kitaip. Vieną pavasario dienos vakarą jis su kitais studentais ir aukštesnių luomų mergaitėmis irklavo Salės upe. Sutemus užsidegė lampionus⁴. Buvo labai smagus vakaras, ir visi labai linksmi. Dainavo, sūpavo laivelius, išdykavo. Tai staiga vienas apvirto. Visi iš jo iškrito į vandenį. Milvydas, irklavęs taip, kad jam prakaitas veržėsi, dabar, kaip geras plaukikas, pirmas vieną po kitos tas mergaites išvedė ant kranto. Tik viena, labai turtingo pirklio dukra – mokėdama pati plaukti – pasityčiodama plaukė tolyn. Tik staiga suklykdama ir paskendo. Milvydas vėl buvo pirmas ir prie jos, ir nors buvo lyg negyva, ištraukė ant sausumos. Vargo visi, kol atgaivino. Nuvežė namon.

⁴ *Lampionai* čia – žibintai.

Bet Milvydą ėmė krėsti drebulys. Ir vos parėjęs atgulė, ir kelias savaites sirgo. Pagaliau atsigavo. Kaip tik pirmą kartą buvo atsisėdęs prie stalo, kai įėjo toji mergaitė ir jos tėvas. Klausinėjo širdingai, kaip jaučiasi. Labai buvo dėkingas jam ir tėvas, kad išgelbėjo iš mirties vienatinį jo kūdikį.

Ir jiems kalbantis paaiškėjo, jog Milvydui sergant abu kelis kartus buvę prie jo lovos. Klausinėjo pagaliau, ką reiškia žodžiai *Veldutė-brolelis-avinėlis*. Esą svaičiodamas jisai labai dažnai tuos žodžius ištaręs.

Kaip tas priminimas jam nesmagus buvo! Ir pasakė, kad tai piemenaitės vardas ir dainos žodžiai, kuriuos girdėjęs savo tarme vaiku būdamas. Apykaitis jį ėmė. Ir jis kreipė kalbą į kitus dalykus. Išėjo pagaliau abu širdingai sveikatos linkėdami ir jį į namus kviesdami.

Daili labai buvo ta pirklio dukra. O atrodė, jos tėvas jį mielai priimtų žentu. Pasidžiaugė ta mintimi, kad kartą taip ir galėtų būti. Dargi kokia ji širdinga! Lankiusi jį sergant. Vien tai gal buvo negera, kad ji mėgo visaip linksmintis. Turėjo jau net du jaunikius. Bet vienas ir antras atsibodęs.

Galbūt buvo ir tų vyrų kaltė. Tik geriau į tai įsižiūrint, pradėjo jam daugiau šviesti vėl tas vaizdelis širdyj, kurs buvo labai jau apsiniaukęs. Veldutė, žvelgiant į pirklio dukrą, jam atrodė tarsi angelas.

Taip lankydamasis pirklio namuose vis aiškiau jautė, jog ta mergaitė nėra tokia, kad su ja visą amžių norėtų gyventi. Ir pamažu vis rečiau ten ėjo. Pagaliau apleido ir Halės miestą. Nutraukė į Berlyną.

Netrukus pradėjo abejoti, ar ir gerai padaręs. Gal tik būtų palaimingai gyvenęs. Tik tas vaizdelis širdyj jo neleidęs eiti prie palaimos. Tikra buvo vien tik tai, kad jis buvo jį apsaugojęs nuo

ištvirkimo, ir jis sveikas išliko kūnu ir siela, kad savo išvaizda nustebindavo žmones. Tai pagaliau vėl pradėjo manyti, ar tik ir neapsireiškias jo amžiuje iš tikrųjų koks ypatingas likimo valdymas.

III

Berlyne Jogminų Milvydas baigė savo studijas ir ruošėsi mėginimams⁵. Buvo nutaręs kokią paprastą žmonių darbo šaką pasirinkti ir tokiu būdu naudingai praleisti amžių. Aukštiesiems savo siekiams patenkinti, rodos, neturįs dvasios sparnų. O rašytoju, poetu tik taip sau šliužinėti jokių būdu nenorėjo. Vyras tedaro tai, ką gali padaryt gerai. Taip buvo sakęs jau jo tėvas.

Tik jo ta mintis visai nenuramino. Vaizdelis širdyje jį buvo apsaugojęs, kad pasiliktų bernuku be nutarties⁶. Daug mokėsi, buvo įgijęs aukštą mokslą. Rodos, lyg visai prirengtas pakilti į didį, galingą veikimą. Tiktai kur tam galios!

Taip vėl kartą nuo darbo pailsęs vaikščiojo mąstydamas Berlyno *Gyvūnų sode*. Buvo ruduo. Grįžtant namon kokia mergutė pasiūlė jam naujausiąjį laikraštį. Nusipirko ir pažvelgė į jį. Laikė lygiai prieš akis tą puslapį, kur yra teatrų ir koncertų skelbimai. Ir dingtelėjo jam: „Ei, kad kartą vėl lankius koncertą. Bus gal tai po darbo graži atmaina.“ Ir pasuko eiti ten, kur paprastai geresnieji koncertai rengiami. Pakeliui pavalgė dar vakarienę.

Ir pataikė laiku. Dar labai pasidžiaugė išgirdęs, kad bus dainuojamas koncertas. Nusipirko ir lakštelį [koncerto programą] su dainų žodžiais ir atsisėdo visai gale. Salė pilna. Bet jis nesižvalgė. Užėjo jam mintys apie jo mokslo darbą. Ir taip smagiai, kad nei nepastebėjo gerai, jog jau dainuoja. Pirma buvo skambinusi koki[a tai] moteriška pianinu. Dainavo antrą dainelę. Ir žmonės vėl labai

⁵ *Mėginimai* čia – baigiamieji studijų darbai, egzaminai.

⁶ *Nutarti* čia – priekaištauti, smerkti.

plojo rankomis. Jų džiaugsmas didėjo su kiekviena daina. Ir jis pažvelgė. Ypatinga išrodė ta dainininkė. Neišsipuošusi. Bet visas jos apsimušimas rodė prakilnumą, nors pati buvo labai sodietiška. Kažką jam priminė!

Ir padainavo paskutinę dainą. Žmonės prašė, kad pridėtų dar vieną. Ir ji ėmė dainuoti ne vokiečių kalba. „A, italų daina“, – sušnibždėjo šen ir ten netoli Milvydo. Bet jis lyg iš sapno bustų ar į sapną kiltų. Dainuoja apie brolelį-avinėlį. Pažvelgia į lakštelį. Čia vardai: *žinoma pianistė Meta Hartmann ir dainininkė Velda Skirmant*.

Kur tikt ir buvo jo akys buvusios. Ten ji dainuoja, jo Veldutė. O, rodos, vien jam dainuoja. Ir vėl jam dainuoja, lyg tų žmonių čia salėj visai nematyti, bet regėtų kažin kokį malonų pavidalą, pas kurį jos siela nulėkusi toli toli. O kaip ji išrodė? Daug, daug dar prakilnesnė, negu jo širdies vaizdelyj.

Nuskambėjo paskutiniai žodžiai. Salėj neapsakoma tylą. Nesijudina nei viena ranka. Liūdna buvo dainelė. Ir žmonės, nors nieko nebuvo supratę, labai apimti. Dar stovi Velda ir žvelgia tarsi nesava. Pagaliau atsitraukia. Ir štai plojimai, lyg nenorėtų liautis.

Tik Milvydas sau gale sėdi ranka akis apdengęs. Byrėjo viena ašarėlė po kitos. Koks tik ir minkštas! O jos akys buvo likusios visai skaidrios, kaip žvaigždės.

Pagaliaus žmonėms subruzdus išeiti, Milvydas pašoko. Skubinos pasitikti Veldą. Bet apmąstė. Reikia susisieškoti ją vieną jos namuose. Išėjo jinai. Visai arti pro jį su kitais. Tarsi prirakintas jisai stovėjo. Kaip tik ištirs dabar, kur ji gyvena? Bėginėja, klausinėja. Vienas siunčia pas kitą. Ir antrą dieną dar jos ieškojo. Pagaliau sužinojo.

Kaip plakė širdis jam stovint prie jos durų! Buvo jį jau garsi dainininkė. Atsivėrė durys, ir jis įžengė. Pati buvo atvėrusi. Bet kaip žiūrėjo į jį atbula traukdamasi! Tad staiga sušuko: „Milvydukai!“ Ir

nežinodamas, ką darąs, laikė ją apglobęs savo rankose. Ir glaudė ją prie savo krūtinės.

Ilgai nesakė nei vienas jokio žodelio. Pagaliaus jis pratarė: „Nepamiršai manęs, Veldut!“ – „Nepamiršau, – atsakė ji. – Dainuoju viešai, bet vis tik tau, vien tik tau!“ – „Tai tu vis ta pati, kaip tuokart?“ – „O ir tu tas pats. Rodos, net su noru ir žinojimu tas pats – teisus, skaistus bernelis.“ „Nebūčiau tuo, kad tavęs nebūčiau matęs ir girdėjęs. Su tavim širdyį pasilikau tas pats visus tuos 10 metų. Ir tik vien tenorėčiau turėti sparnus – kad galėčiau lėkti į dvasios padanges grožės žmonėms parnešti.“

Ypatingai pažvelgė Veldutė į jį aukštyn, vis dar prisiglaudusi prie jo krūtinės. „Neturi sparnų? Gal tik nebandai lėkti? Lėki, Milvydukai, ir pamatysi!“ – „Kad man tai vis primintai, turbūt ir galėčiau. Būki tu prie manęs!“ – „Negaliu, – atsakė ji. – Tuoju iškeliauju. Visai žiemai pažadėta. Dainuosiu! Dainuosiu tau, nors negirdėsi. Bet vėliau, kad reikės, gal ateisiu pas tave ir pasakysiu, kad turi sparnus. Ir tad lėksi.“

Išlydėjo jis ją į traukinį. Dar mojo jam Veldutė. Grįžo jis prie savo darbo. Bet jautė dabar gyvai, jog turi sparnus.

Vydūnas

Vi-46 Vaizdelis širdyj: [apysaka] / Vydūnas / Parengė Rima Palijanskaitė. – Kaunas: Vydūno draugija, 2015. – 16 p.
ISBN 978-609-8158-01-4

Trumpoje apysakoje (autoriaus pavadintoje *apysakėle*) – dviejų jaunuolių lemtingos pažinties istorija. Ji atskleidžia meilės kaip žmogaus esmės, moralinių bei kūrybinių jo galių žadinimo fenomeną. Tai menine kalba perteikta vydūniškoji lyčių meilės filosofija.

Kūrinys publikuotas Vydūno leistame žurnale „Jaunimas“ (1913, nr. 3).

UDK 821.172-31

Viršelyje: Petro Rimšos piešinys *Jaunimas*
Iš žurnalo „*Jaunimas*“ (1911, nr. 2)

Išleido Vydūno draugija
www.vydunodraugija.lt

Tiražas: 500 egz.

Spausdino UAB „Print easy“
A. Juozapavičiaus 7 N, LT-45251, Kaunas

ISBN 978-609-8158-01-4

9 786098 158014

